No. 299 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Zondag en Maandag 15 en 16 December

ENGELAND.

LONDEN, den 12den December.

Onder dagteekening van den 9den December heeft de Koningin eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij het Parlement tegen den 16den Januarij tot het afdoen van dringende en belangrijke zaken wordt bijeen geroepen. De ministers *Russell* heeft eenen rondgaanden brief aan de ministeriele leden van het Huis gezonden, strekkende om hen aan te manen van dadelijk bij de opening der Parlements-zittingen tegenwoordig te zijn, vermits daarin zaken, die met de gewigtigste belangen des lands in verband staan, behandeld zullen worden. Ongetwijfeld moet men daarbij aan de schikkingen denken, die met opzigt tot het huwelijk der Koningin te maken zijn.

— Wederom heeft onder zonderlinge omstandigheden eene poging plaats gehad, om tot de koningin door te dringen. In den namiddag van den 9den December kwam een postrijtuig met vier paarden, waarin een welgekleed persoon was gezeten, met groote snelheid te Windsor binnen rijden en hield voor het kasteel stil. De in het rijtuig gezeten persoon vroeg de eer te mogen genieten, van dadelijk tot de koningin te worden toegelaten, aan wie hij zaken van het grootste belang had mede te deelen. Te vergeefs gaven de beambten van het paleis zich moeite om iets van zijne zending te vernemen; de vreemdeling weigerde volstandig en bleef even dringend in zijn aanzoek. Men kwam op het vermoeden dat hij in zijn verstand verbijsterd was, of iets kwaads in den zin had, en werd hij diensvolgens in [illegible] genomen en onderzocht [illegible] de koningin, met duitsche postmerken, waaronder men vermoedde van Prins *Albert*. Men wist niet wat met den geheimzinnigen vreemdeling aan te vangen, toen het na eenige uren uitkwam, dat hij een ambtenaar was van het londensch postkantoor, die zich van de bewuste uit Duitschland gekomen brieven had meester gemaakt, om dezelve, met welk doel is nog niet gebleken, aan de koningin in persoon over te brengen. De persoon werd gevankelijk naar Londen gezonden.

— Het regtsgeding der gevangenen wegens den oproerigen aanval op de stad New-port, en de daarmede in verband staande gebeurtenissen, is gisteren met groote plegtigheid aangevangen. De zitting is met eene aanspraak van den lord opperregter *Tindal* geopend. Het getal dergenen welke gevonnisd moeten worden bedraagt 38.

— Een ministerieel dagblad verzekert, dat de Oostenrijksche, Engelsche, Russische en Pruissische hoven, volmaakt eenstemmig blijven denken, over de noodzakelijkheid om de integriteit van het Turksche rijk te handhaven en uit tevens de hoop, dat het Fransche gouvernement, al heeft het voor eene poos het oor geleend aan de eischen van eenige weinigen, die *Mehemed-Ali* op de puinhoopen van dat rijk verheffen wilden, weldra zal inzien, dat de vrede in de Levant en de algemeene belangen der menschheid het best verzekerd zullen worden door dit stelsel van staatkunde, hetwelk door de overige groote Europesche Mogendheden met vastheid en opregtheid gevolgd wordt.

— Men heeft langs den weg over de landengte van Suez tijdingen uit Bombay tot den 28sten October. Zij luiden zeer gunstig. De val van de sterke vesting Ghizinie, in Afghanistan, die het welgelukken van de Britsche onderneming naar dat land heeft beslist, schijnt algemeen in Opper-Indie voor het gezag der Engelschen aldaar eenen gunstigen invloed te hebben gehad. Verscheidene kleinere vorsten, die vijandige bedoelingen tegen de Engelschen koesterden, zijn tot beter inzien gekomen. Het Engelsche-Indische leger, dat een nieuwen Vorst op den troon van Kabul heeft geplaatst, was reeds op zijnen terugtogt naar den Indus. In Perzie schijnt groote verwarring te heerschen. Te Shipas was een opstand uitgebarsten. De Shah bevond zich te Teheran in zeer bedenkelijken toestand.

— Gisteren waren de 3 pCt. gec. 92; Spanje 23⅜; Port. 23⅛; Bras. 71; Holl. 2½ pCt. 53¾; dito 5 pCt. 99.

BELGIE.

BRUSSEL, den 13den December.

Na nog eenige discussie in de zitting der kamer van vertegenwoordigers van gisteren, waarin de heer *Dolez* eene reductie van 45,000 fr. verlangde, doch zijn amendement ten laatste introk, is het geheele budget van ontvangsten, ten bedrage van 101,955,349 fr., door de kamer aangenomen met 71 tegen 5 stemmen, zijnde de heeren: *Defoere*, *Manilius*, *Seron*, *Verhaegen* en *de Langhe*.

De kamer is daarna overgegaan tot de discussie van het ontwerp waarbij de uitvoer van de gerst bezwaard wordt, en is dit ontwerp met 60 tegen 8 stemmen aangenomen.

— De bladen behelzen het volgend besluit, den 2den dezer genomen:

» *Leopold*, enz.

» Gezien art. 16 van het den 19den april 1839, te Londen gesloten traktaat tusschen de koningrijken van Belgie en der Nederlanden, luidende als volgt: » Het beslag hetwelk in Belgie, gedurende de onlusten, om staatkundige redenen, op eenige patrimoniële goederen en domeinen gelegd mogt zijn, zal zonder de minste vertraging worden opgeheven en het genot der gezegde goederen en domeinen zal onmiddellijk aan de wettige eigenaars worden teruggegeven." Gezien de besluiten van het provisioneel gouvernement van Belgie van 9 october 1830, en van 21—4 januarij 1838, hebben Wij, op voorstel van Onzen minister van finantien, besloten [illegible]

» Eenig artikel. Het beslag in Belgie, om staatkundige redenen, op eenige patrimoniële goederen en domeinen gelegd, is opgeheven.

» Diensvolgens zullen de goederen waarover het bestuur der registratie en domeinen het beheer heeft, aan de wettige eigenaars worden teruggegeven, na de overlegging der bewijzen dat zij hun als patrimoniale goederen en domeinen toekomen.

» Onze minister van finantien is belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, dat in het officieel bulletin zal worden geplaatst."

Een der Morgenbladen voegt bij de mededeeling van dit besluit: » Men verzekert, dat de gerezen moeijelijkheden omtrent zekere eigendommen van koning *Willem*, in de nabuurschap van het paleis van Laeken, en die aanleiding gegeven hadden tot het maken van een voorbehoud van de zijde van ons gouvernement, tijdens de ratificatie van het traktaat, tot bevrediging der belanghebbende partijen uit den weg geruimd zijn."

— In het *Commerce Belge* leest men met opzigt tot het bovenvermelde: » Deze daadzaken bevestigen de goede verstandhouding tusschen de beide gouvernementen, om het traktaat ten uitvoer te leggen. Den 27sten october hebben de door het 's Gravenhaagsche kabinet gedelegeerde commissarissen, de heeren *Ragaij* en *Morel*, hunne volmagten overgelegd; de belgische commissarissen zijn later benoemd geworden. Aldus zijn ingewikkelde handelingen binnen eene maand tijds tot een goed einde gebragt. Dit geeft in zeker opzigt het vertrouwen, dat de onderhandelingen betrekkelijk de liquidatie, die ter zake van het sequester niet verwaarloosd zijn, langs den diplomatischen weg spoedig tot een gelukkig einde zullen komen; een der dagbladen heeft de aanstaande vereeniging der commissie te Utrecht aangekondigd, maar dit is voorbarig."

Hetzelfde blad merkt onder anderen aan, dat alvorens de domeinen, worden overgegeven, de rekening zou moeten vereffend worden van de gedane onkosten, het onderhoud, de traktementen der concierges, betaalde rekeningen, enz., waartegen in rekening moet valideren de opbrengst der gezegde goederen. Ten bewijze strekte dat de ontvanger der registratie en domeinen van Leuven [illegible] wil van het besluit van 2 december, den 24sten aanstaande, nog eene verkooping van hakhout zou houden, op het gesequestreerde domein van Tervueren.

— In den loop dezer week heeft de koning een tweetal groote diners gegeven, het tweede inzonderheid aan de leden van het korps diplomatiek. Aldaar waren tegenwoordig de gezanten van Frankrijk, Engeland, Oostenrijk, Nederland, Spanje, Brazilie en Zweden.

— In verscheidene districten moeten binnen kort nieuwe verkiezingen voor de beide kamers plaats hebben, ten gevolge van dubbel gedane verkiezingen, enz.; onder anderen is dit het geval te Namen en Nivelles, alwaar de heer *de Stassart* gekozen was, die aan de verkiezing van Brussel de voorkeur heeft gegeven, en te Antwerpen, ter vervanging van den heer *Liedts*, die Audenaerde verkozen heeft te vertegenwoordigen.

— De voormalige abtdij van Tongerloo, die sedert eenigen tijd in veiling was, is door een gezelschap monniken gekocht, welke zich reeds in de Kempen ophielden, en dus weder de gezegde abtdij tot eene geestelijke stichting zullen inrigten.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 14den December.

Onze kunstkeurige stadgenoot, de ervaren graveur *Andries Melort*, had eene glasschilderij gestipt naar een tafereel van *Ostade*, voorstellende eene pleisterplaats, met herberg, kar en paard, landschap, vee en boeren. Op het denkbeeld gekomen, om dit werk den Koning aan te bieden, heeft hij zulks bewerkstelligd op Zijner Majesteits laatste geboortefeestverjaring, waarvan het gevolg is geweest, dat het geëerbiedigd Hoofd van onzen Staat dit uitmuntend werk welwillend heeft aanvaard, gelastende tevens, dat het in 's Rijks Museum te 's Hage ter vereeuwigde bewaring zou worden geplaatst; hetgeen geschied is, terwijl Zijne Majesteit nog buitendien aan den bekwamen nederigen kunstenaar dezer dagen een blijk van Hoogstdeszelfs welgevallen heeft laten uitreiken.

Het schijnt, dat door dit een en ander de aandacht van het Publijk thans bijzonder gevestigd is geworden op deze van oudsher hier te lande met roem beoefende kunst, doch, die, in verval gekomen, welligt door niemand, buiten den heer *Melort*, meer gehandhaafd wordt. Het doet den kunstminnenden dus zeker genoegen, te vernemen, dat de vervaardiger der glasschilderij naar *Ostade* sedert reeds verscheiden bestellingen voor de vaderlandsche kunstkabinetten heeft ontvangen, zoodat het te voorzien is, dat deze fraaije kunst dan ook niet geheel onder ons zal uitsterven.

— Men schrijft uit 's Hage, dat de processen-verbaal van de verschillende sectien der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, inhoudende nadere bedenkingen op de financiele wetten der Regering, aanleiding hebben gegeven tot het indienen van eene nadere nota, bij welke:

1°. Eene nieuwe redactie van art. 4 der wet op de Oost-Indische leening wordt aangeboden, luidende als volgt:

Jaarlijks zal aan de Staten-Generaal opening worden gegeven van den finantielen toestand der Overzeesche bezittingen, en opgaaf worden gedaan van de zuivere opbrengst der producten en van hetgeen in het volgend jaar gerekend kan worden hier te lande beschikbaar te zullen zijn, — en zal over dit excedent bij de wet worden beschikt;

2°. de verzekering op nieuw wordt gegeven, dat, nog in den loop dezer zitting, eene wet tot opheffing van het Amortisatie-Syndicaat zal worden aangeboden, en dat geene verdere geldleeningen zullen benoodigd zijn, ter voorziening in het bezwaar, hetwelk uit dien maatregel voor het rijk zou kunnen voortvloeijen;

3°. insgelijks verzekerd wordt, dat de veertig millioen benoodigd zijn tot afrekening met de Handel-Maatschappij, en tot geen ander einde, dan om alzoo van alle verpligtingen aan de Handel-Maatschappij ontslagen te worden;

Dat voorts geene nieuwe verbindtenissen, hetzij van voorbetaling of voorschot, hetzij van negociatien op onderpand, of andere geldleeningen, van welken aard ook, voor of op de gouvernements remises zullen worden aangegaan, en

4°. dat de bereids gedane mededeelingen, gelijk het der regering toeschijnt, alles bevatten, wat tot beoordeeling en kennis der onderwerpelijke aangelegenheden vereischt kan worden; — dat bovendien de tijd te kort is voor het maken van meerdere en omslagtigere schrifturen, maar dat de regering harerzijds bereid is, om in een committé generaal mondeling alle verdere vragen te beantwoorden, en alle inlichtingen betrekkelijk de aanhangige zaak te geven, die de onderscheidene leden zouden mogen goedvinden en noodig oordeelen, ter hunner informatie en overtuiging, voor te stellen of te verlangen.

— Eergisteren hebben HH. Exc. de Secretaris van Staat, de ministers van Finantien en Kolonien aan het ministerie van koloniën eene langdurige conferentie gehouden, en gisteren heeft de belgische gezant, prins *de Chimay*, op het departement van finantien een bezoek afgelegd.

— Men verneemt, dat bij een dezer dagen genomen Koninklijk besluit is bepaald, dat de wetten op de nat.-militie weder ten uitvoer zullen worden gelegd, in de onder Z. M. gezag teruggekeerde landstreken van Limburg en in de gemeente Maastricht en St. Pieter; terwijl eveneens in voorschreven landstreken buiten werking zijn gesteld, alle de van het belgische gouvernement geëmaneerde wetten en besluiten, ten aanzien der nat.-militie.

— Uit een verslag dezer dagen door den directeur der te Middelburg gevestigde maatschappij van veeverzekering aan commissarissen dier maatschappij uitgebragt, is gebleken, dat door die maatschappij over het afloopende jaar, aan vergoedingen voor circa 300 runderbeesten, verloren door 189 veehouders, ten gevolge van gewone ziekten of rampen, of van besmettelijke ziekten, uitbetaald is of wordt eene som van omtrent *f* 15,000, zijnde de maatstaf voor de aan *besmettelijke ziekten* geleden verliezen de *helft der waarde*, zoodat, vermits voor de verliezen aan de longziekte ook een derde van 's Rijkswege wordt te goed gedaan, de hieraan geleden hebbende veehouders te zamen eene vergoeding hebben genoten van vijf zesde, en alzoo nagenoeg voor het *geheele montant* hunner verliezen; terwijl wegens de *gewone* schaden eene vergoeding van drie vierde der waarde door de maatschappij is verstrekt. Verzekeringen waren gesloten over een getal van circa 15,000 runderen.

Wijders waren de voor 1839 bij die maatschappij ingevoerde afzonderlijke bepalingen op het stuk der *besmettelijke ziekten* gebleken aan het doel te beantwoorden; blijvende op het daarvoor opgerigte fonds, na aftrek der schaden, een niet onbelangrijk overschot beschikbaar, hetwelk, volgens de bestaande bepalingen, bestemd is, om, bij onverhoopt voorkomen van uitgebreide verliezen in een volgend jaar, hierin, vereenigd met de overige baten, te kunnen voorzien.

De fransche post met de tijdingen uit Parijs van eergisteren is heden alhier niet aangekomen.

Den 3 dezer is te Kopenhagen de volgende koninklijke proclamatie uitgevaardigd:

« Wij, *Christiaan VIII* door Gods genade Koning van Denemarken enz., doen te weten:

« Nadat de Almagtige den dierbaren Koning des Vaderlands, onzen veelgeliefden neef, Z. M. *Frederik VI* tot zich heeft geroepen, hebben wij den troon onzer Vaderen bestegen. Terwijl wij, met al onze lieve en getrouwe onderdanen, doordrongen zijn van het verlies, dat ons en ons volk getroffen heeft, en het gewigt der groote en moeijelijke roeping, ons door de Goddelijke voorzienigheid opgedragen, diep gevoelen, zoo vinden wij ons gesterkt door het vaste toeverzicht op den bijstand van den Algoeden, en door de overtuiging, dat met den troon ook de liefde des volks ons als erfdeel is te beurt gevallen. Niets ligt ons meer aan het hart dan, met den onvermoeiden ijver, waarvan onze vereeuwigde Voorganger ons een zoo schitterend voorbeeld gegeven heeft, zijne landsvaderlijke regering, met bestendige oplettendheid op die verbeteringen in het bestuur voort te zetten, welke de ondervinding ons mogt aanraden, om den roem en het geluk van ons goed en getrouw volk te vermeerderen en te verzekeren.

» Het is overigens onze koninklijke wil, dat alle openbare handelingen haren ongestoorden voortgang overeenkomstig de voorgeschreven bepalingen hebben, en dat alle door den Koning, zaliger gedachtenis, benoemde of bevestigde ambtenaren vooreerst hunne ambtsverrigtingen, onder den vroeger door hen afgelegden eed, voortzetten. »

Z. M. heeft den kroonprins *Frederik* tot kommanderend generaal over Jutland, en Fühnen, en prins *Ferdinand* tot kommanderend generaal over Seeland en eenige andere gedeelten des Rijks benoemd.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

NEDERLANDEN. — In eene korte beschouwing van de Nederlandsche letterkunde en derzelver beoefening in *Duitschland*, die in de laatste jaren zeer toegenomen is, door een der geachtste duitsche bladen dezer dagen gegeven, leest men onder anderen: Met de voortbrengselen der hollandsche litteratuur is men in *Duitschland* door de bemoeijingen van HOFMAN VON FALLERSLEBEN, MONE, WARNKÖNIG, ERNST MÜNCH, WOLFF, FRIEDEMAN, AHN, MÜLLER, OTTO, MAUVILLON, en anderen van tijd tot tijd bekend geworden, en dat zoowel wat het oudere, als het jongste tijdvak betreft. Geschiedkundigen, redenaars en dichters hebben vertolkers gevonden; zoo is men in het bijzonder met de schriften van MEIJER, VAN KAMPEN, SIMONS, VAN LENNEP, VAN ALPHEN in *Duitschland* gemeenzaam geworden. Een inlandsch periodiek Repertorium van MÜNCH, behandelt onderwerpen van kunst, letterkunde, geschiedenis, staatkunde en de openbare zaken, terwijl AUGUSTI de protestantsche kerkelijke aangelegenheden, MITTERMAIER, WARNKÖNIG en BIRNBAUM regtsgeleerde onderwerpen, en FRIEDEMANN, in gemeenschap met GEEL te *Leiden*, de philologische belangen behartigen, en MONE, benevens KAUSLER, de oude charters en cronijken tot voorwerpen van hun onderzoek en hunner toelichting maken. Als een in het bijzonder uitstekend werk van duitsche vlijt en kritische scherpzinnigheid, verdient de nu pas verschenen uitgave van JACOB VAN MAERLANDT, door den

laatstgenoemden geleerden archevarius van *Stuttgart*, naar een handschrift der parijsche bibliotheek, met doorwrochte ophelderende aanteekeningen in het licht gegeven, de openbare opmerkzaamheid en waardering; niet minder is dit het geval met den kort te voren door denzelfden schrijver uitgegeven Vlaamschen Rijmkronijk. Ofschoon deze beide werken meer bijzonder op een gedeelte van *Belgie* betrekking hebben, staan zij toch eveneens in naauw verband met de navorschingen in den wetenschappelijken arbeid van Hollandsche geleerden; het Vlaamsche en Hollandsche smelten hier te zamen. Nog verdient opmerkzaam gemaakt te worden, op het verdienstelijke werk van MONE *Uebersicht der Niederländschen Litteratur*, in het verleden jaar te *Tübingen* verschenen; op de uitgave van *het leven van Jezus*, enz., naar het Kotnburger Handschrift van MEIJER te *Groningen*); op de belangrijke mededeelingen van den opperraad der studien MOSZA (in de nieuwste vervolgstukken van het *Frankforter Achiv für ältere deutsche Geschichtskunde*); op de navorschingen van WIJTTENBACH naar de Romeinsche bouwoverblijfselen in het dal van den *Moezel*; en op het Tijdschrift voor algemeene Munt- en Penningkunde van P. O. VAN DER CHIJS te *Leiden*." Bij deze werken zou men nog mogen voegen den in het verleden jaar verschenen arbeid van FR. OTTO: *die Gesammtliteratur Niederlands, oder Leben und Werken der holländischen Schriftsteller seit dem dreizehnten Jahrhundert bis auf unsere Zeit*; een werk allezins geschikt om onze duitsche naburen tot eene handleiding voor de kennis onzer letterkunde en harer beoefenaars te strekken. — Woensdag ll. heeft de hoog eerw. hoog-geh. heer J. F. VAN OORDT, J. W. Zn., de waardigheid van professor in de theologische faculteit aan de Hoogeschool te *Leyden*, aanvaard en daarbij eene oratie gehouden: *de vero in theologia unice sectando*; dat is: *dat waarheid het eenige is, waarnaar men in de godgeleerdheid te streven hebbe*. — Volgens de laatste recensie (1839—1340) der studenten aan de hoogeschool te *Groningen*, beliep toen het aldaar ingeschreven getal studenten 274, als: regtsgeleerden 80, geneeskundigen 58, wis- en natuurkundigen (uitsluitend) en zich voorbereidende tot de geneeskunde 45, godgeleerden 57; letteren 57; later ingeschreven 7.

KINDER-BEDERFKUNDE.

7.

Daar het einde van alle kwade opvoeding de hoogmoed is, zoo kunnen wij niet voorbij, met een enkel woord aan te stippen, hoe de kinderbederfkunde ten dezen verkeert; want in geen ding der wereld slaagt zij gemeenlijk gelukkiger, dan hierin.

Wij zullen van de vroegste kindschheid beginnen. 1. In de meeste huizen is het de gewoonte de kinderen eenige kleine kunstjes te leeren. Hoe groot is Jantje? Waar heeft Jantje moeder lief? Hoe doet het oude vrouwtje? enz. Deze kunstjes zijn lief en aardig en de kinderlijke onschuld vertoont zich van eene aangename naïve zijde er in. Maar de ouders laten dezelve door het kind oneindig herhalen, lagchen, juichen het kleine wicht toe, prijzen het. Ieder vreemdeling en vriend des huizes, vindt het lief, aardig, geestig, en zelfs, om het lievelingswoord onzer dagen te gebruiken, *ongemeen*. O wat streelt dit het kinderlijk hart. Het gevoelt de waarde van den lof, en naar mate het minder verdienste heeft, is het te meer ingenomen met zich-zelven. Het leert zijne eigene waardij kennen, zich verheffen; het is niet te vergelijken bij andere kinderen. Het wordt eergierig, om te schitteren, niet echter om te kennen en te weten. En ziedaar de eerste weg geopend tot eenen toestand, waarin ons tegenwoordig geslacht maar al te zeer gedompeld is: de wetenschap als een werk der eere, en niet als eene zucht naar waarheid te beschouwen.

2. Nu moet het kind volstrekt versjes leeren. Bont is de rij der kinderboekjes, waarin liedjes voor de kinderen gevonden, alle of liever de meeste uitmuntend geschikt voor de jeugd. O! er zijn er onder die met geen goud te betalen zijn, zoo gevoelig, zacht, zoo eenvoudig, zoo naïf zijn zij. Maar deze leert nu het kind van buiten, om er, even als vroeger met de kunstjes, mede te schitteren. Vader en moeder laten het beurtelings opzeggen, met declamatie, stemverandering en handgebaar, op eene stoof of op een stoel, al naar het wil. Wat hebben de ouders een schik! *Pro primis* omdat men toonen kan: wat geven wij eene uitmuntende educatie; *pro secundo*, omdat men zeggen moet: wat hebben wij geestige kinderen. Nu, dat wil wat zeggen voor het vaderlijk en moederlijk hart; Grootvader, grootmoeder, en alle ercooms en alle erftantes nog niet eens gerekend. 't Is om er van te bersten. Het lieve kind reciteert waarlijk bevallig. In een vrolijk gezelschap: *Ach mijn zusje is gestorven*. Midden onder een droevig tooneel, een versje *van Steven van der Klok*. Alles om het even, of het te pas komt of niet. Het moet de volle voorraadkamer van zijn geheugen ledigen. Men prijst, klapt in de handen, juicht met allerlei loftuitende woorden; men roept om het zeerst: 't is sterk; 't is onbegrijpelijk; 't zijn talenten; 't is me een hoofd; daar zit wat achter, en al weder om den ouden dreun: *'t is iets ongemeens*.

O wat is dat ongemeene kind nu ongemeen met zich-zelven ingenomen. Wijs als Salomons kat, ziet het geheugenwerk, met de ouders, voor solide wetenschap aan, en weet niet, dat gemeenlijk een groot geheugen een bewijs is van een klein verstand; en van een groot verstand altijd klagten gehoord worden over het eigene kortstondig geheugen.

Kortom, daar moet een pastoor of een domine uit groeijen. Dat zal wat geven, als hij eens den stoel beklimt. Hij gaat nu al als een paauw daarheen, maar dan? o dan!

Ongelukkiger nog het wicht als het van natuur het armzalige vermogen gekregen heeft om *boter* op *stoter* te kunnen rijmen. Nu is het een genie! Ja een genie! Al wederom wat *ongemeens*; hij zegt verzen op en maakt ze zelf. Het rijmt immers alles! En hoe lief op vaders en moeders verjaardag! Ja zulk een kind moet men wat door de vingers zien. 't Is waard dat men het zijne talenten doet hooren. Men mag er wat van zeggen. Dat wonderkind — en het is geen wonder — wordt wonder hoogmoedig. Het is een onder de tienduizende in zijne eigene oogen, en helaas! weet het, zoo min als zijne ouders, dat het tegenwoordig eene exceptie op den regel is een gewoon, natuurlijk verstand te bezitten, dewijl alle altijd droomen *van iets — ongemeens!*

3. Nu gaat het naar de school. Hier is geheugenwerk eene zaak die met verstandige ontwikkeling zoo aardig en kunstmatig verwisseld wordt, dat men bijna altijd voor vinding aanziet, wat aangeleerd werd, bijna nooit eenige eigene gedachte, maar altijd des meesters schoone begrippen wedervindt! Het kind is daar machiene geworden; men heeft er zoo wat een mengelmoes van mijthologie, historie, aardrijkskunde, vormleer en wiskunde ingestampt, kortom, van alle moderne talen een sausje er overgegoten, en ziedaar, nu kan Jantje de gansche wereld over schitteren. Het is geen nachtkaars, maar een extra gaslicht, dat hij in zijn hoofd voelt branden. Hij weet van alles: op welke dingen VESPASIANUS al belasting gelegd heeft; wanneer PTOLOMEUS PHILOPATER leefde; waar de kleine stad Pinpindamdammerij in China ligt; hoe hoog de Chimborasso is; hij kan in zeven talen zeggen: » snuit de kaars!" Hij weet van primaire en secondaire vormering te spreken; bewijst dat de zon stilstaat. Hij heeft zooveel in zijn hoofd, dat vader en moeder dagelijks er over verbaasd staan, en dezelfde kunstjes, die JANTJE met zijne handjes deed, toen hij een klein kind was, nu aan het groote kind nogmaals en nogmaals laten herhalen.

Maar JAN denkt er het zijne van; hij heeft alles geleerd, maar de gehoorzaamheid verleerd. Hij lacht met zijne onnoozele ouders. Hij lacht met alles. Niets gaat boven zijn eigen brein. Het ware jammer, dat JAN niet ging studeren. Hij wordt een *esprit fort*. Altijd verwisselt hij geheugen met verstand; hij waant te denken, en herinnert zich slechts wat anderen dachten! Hij schittert er mede, en dat is genoeg. Zoo leeft JAN als eene maan, die vaak verdonkerd wordt en een koud ligchaam is, maar meent echter eene star van het eerste licht te zijn, eene Zon zelfs!

Goddank! de hoogmoed komt eenmaal voor den val! Soms om nu op eigene beenen te kunnen loopen.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS waren gisteren (13 *December*) genoteerd: Ned. 2½ pCt. 52 drie achtste, zeven zestiende; dito 5 pCt. 99,99⅞; Kansb. 24 5/16; Am.-Syndik. 4½ pCt. 93¾; Handelm. 167½, drie achtste, ½; O. Indie 5 pCt. 96¾; Ard. 22 dertien zest., 23, 22 15/16; Coupons 17¼, drie achtste; oude Russen 104½, ⅝; Roeb. 6 pCt. 67½; Columb. 17¼.

---

tarij, en nader onderrigt is te bekomen bij den Stads-Architect A. J. F. CUYPERS.

BREDA, den 5. December 1839.

Ter Ordonnantie van Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAIJKES.

*** VERKOOPING op 17 December 1839, ten 10 ure, ten Herberge van F. ADANK, aan de Ginnekepoort te *Breda*, van:

Eene zoo goed als nieuwe BILJART, verdere KOFFIJHUIS-BEHOEFTEN en LIKEUREN, enz. enz.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz.

HOUTVERKOOPING.

De Agent van het Domein te *Breda*, als daartoe geautoriseerd, zal, op de navermelde dagen, uren en plaatsen, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, residerende te *Breda*, publiek Verkoopen, als:

Op *Maandag* den 23. December 1839, 's morgens om 9 ure, ten Huize en Herberge van PIETER DIELEMANS, in de *Bloemkool*, te *'s Prinsenhage*,

15 Kavelen SCHAARHOUT, in het *Liesbosch*.
3 — Eiken en Beuken BOOMSTAMMEN en BRANDHOUT, liggende op den *Houtwerf* aldaar.
11 — SCHAARHOUT, in het *Mastbosch*.
en 11 — dito, op de *Hoeve* in het *Hout*.

Op *Dingsdag* den 24. December 1839, 's morgens om 9 ure, ten Huize en Herberge van JAN VAN ALPHEN, in den *Zandberg*, onder *Teteringen*.

23 Kavelen SCHAARHOUT, in het *Ulvenhoutsbosch* en *Hoeve* daarbij gelegen.
1 — dito, te *Heusdenhout*, onder *Ginneken*.
7 — Eiken BOOMSTAMMEN, MAST, SPARREN en DUNZEL, mitsgaders drooge MUTZAARD, in het *Ulvenhoutsbosch* en op de *Hoeve* van *Ulvenhout*.
en 4 — SCHAARHOUT, in de *Rijense Bosschen*, onder *Gilze*.

De Konditiën van Verkooping liggen ter lezing, zoo ten Kantore van den Agent, als bij de Plantaadjemeester van het Domein A. H. VAN OPSTALL, te *Ginneken*, bij wien, mitsgaders bij de Boschwachters in de respective Bosschen en Plantaadjen, nadere informatiën en aanwijzingen te bekomen zijn.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

VERKOOPING VAN BOOMEN,

TE *STEENBERGEN*.

De Notaris J. VAN DER ZAAG, te *Steenbergen*, zal aldaar, op Woensdag den 18. December 1839, des mogens om 10 ure, ten huize van den Kastelein A. LAANEN, Verkoopen:

86 Kavels zware OLMEN- en ESSCHEN-BOOMEN, ter lengte van 6 tot 8, en ter dikte van 1 tot 2 El, staande op den Buitendijk van den *Triangel-polder*, in de Gemeente *Steenbergen*, en zeer gemakkelijk om te Water te worden vervoerd.

VERKOOPING VAN BOOMEN,

TE *STEENBERGEN*.

De Notaris J. VAN DER ZAAG, te *Steenbergen*, zal, op Maandag den 30. December 1839, des morgens om 10 ure, op het Landgoed *Dassenberg*, in de Gemeente *Steenbergen*, Verkoopen:

70 Kavels zeer zware EIKEN- en BEUKEN-BOOMEN, ter lengte van 6 tot 9, en ter dikte van 1 tot 3 El, en
20 — diverse MASTEN-BOOMEN.

Alles liggende op voormeld Landgoed.

PATE DE REGNAULD AINE.

bereid en vervaardigd door LEGRAS, *Geoctroyeerd en Leverancier* van Z. M. den Koning der *Nederlanden*.

Deze Deeg wordt door de Geneesheeren aanbevolen, om VERKOUDHEDEN, HOEST, ZINKINGEN, KORTADEMIGHEID en BORSTKWALEN te genezen. *Depôt te Breda*, bij den Heer A. P. MAASSEN, *Apotheker*.

On lit dans le *Bon ton*, Journal des modes (*article dédié à la Reine d'Angleterre*).

Parmi les objets de première nécessité dans la toilette d'une femme, je comprends les parfums. Et là tout naturellement, se présenterait, belle reine, l'artiste par excellence, M. GUERLAIN (1), avec ses divins parfums et toute sa chimie balsamique et bienfaisante. Pour vous faire sa cour, il a dérobé aux bruyères embaumées d'un petit coin de votre empire dans les rochers des solitaires et pittoresques Highlands, le *Scotia Flora*, et ses douces et exquises émanations; une de vos belles sujettes a donné son nom qui ajoute le charme d'un souvenir au suave parfum *du bouquet de la duchesse de Richmond*. *Le bouquet du comte d'Orsay* est une fantaisie délicieuse d'un beau lion de France qui est allé se placer d'un bond à la tête de la fashion nobiliaire des Trois-Royaumes, sous votre gracieuse domination.

Toutefois, belle reine, en vous parlant de GUERLAIN et de ses énivrantes senteurs, n'oublions pas l'utile. Malgré la beauté de votre teint. Si par hasard une tache légère . . . le soleil en a, vous le savez, et lui ne peut recourir à la *lotion de Gowland*, précieux cosmétique, vrai trésor au boudoir qui blanchit le teint, le débarrasse, le purifie de tout ce qui peut le ternir, en effaçant boutons, taches de rousseur, éphélides, etc.

Mais pendant que nous sommes aux conseils hygieniques sur la toilette méfiez-vous de *l'Amandine*, proscrivez surtout sans faiblesse cette composition parasite, qui vient avec des promesses trompeuses vous apporter des rides hâtives, exfolier, brûler votre peau à l'aide de *l'oxide de potassium* . . . . Vous frémissez! . . . Jeune et belle reine, consolez-vous. GUERLAIN est encore là; n'a-t-il pas crée *l'Oléine émulsive*, cette pâte privilégiée de nos merveilleuses dont la sanction est à vos yeux une si grande autorité; l'Oléine émulsive simple et délicieuse production qui sans la moindre substance alkaline ni aucun autre mordant nétoye et blanchit admirablement la peau du visage et des mains leur communique une douceur ravissante, et les garantit constamment du hâle, des gerçures et de toutes les impressions nuisibles du froid . . . Convenez que notre GUERLAIN est un dieu ou tout au moins un artiste hors ligne, c'est décidément rue de Rivoli qu'est la fontaine de Jouvence. Quelle est la femme qui ne voudra aller y puiser de la jeunesse et des attraits.

(1) à Paris, rue de Rivoli, 42; et à La Haye chez M. SALMON, Coiffeur de S. A. R. la Princesse d'Orange.

** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, zijn voorhanden:

COLLECTION

DES

CLASSIQUE FRANCAIS,

à 20 CENTS LE VOLUME.

VOLTAIRE. Dictionnaire philosophique, 14 vol.; idem Mélanges Historiques, 4 vol.; idem Commentaires sur *Corneille*, 4 vol.; idem Essai sur les moeurs et l'esprit des nations, 8 vol.; idem Dialogues et entretiens philosophiques, 2 vol.; idem Histoire du parlement de Paris, 1 vol.; idem Poëmes et discours en vers, 1 vol.; — LA CHAUSSÉE. Oeuvres choisies, 2 vol.; — PELLISSIER. Oeuvres choisies de *Desportes*, *Bertaut* et *Regnier*, 1 vol.; — QUINAULT. Oeuvres choisies, 2 vol.; — DANCOURT. Oeuvres choisies, 5 vol.; — DESTOUCHES. Oeuvres choisies, 2 vol.; — LA GRANCE-CHANCEL. Oeuvres choisies, 1 vol.; — FAVART. Oeuvres choisies, 2 vol.; — COLLÉ. Oeuvres choisies, 1 vol.; — VERTOT. Histoire des révolutions du Suede, 2 vol.; — COLARDEAU. Oeuvres choisies, 1 vol.; — ROUSSEAU. Oeuvres choisies, 2 vol.; — LAFONTAINE. Théâtre, 1 vol.; idem Oeuvres diverses, 2 vol.; idem Fables, 2 vol.; — FAVART. Oeuvres choisies, 3 vol.; — CHAMPFORT. Oeuvres choisies, 1 vol.; — OEUVRES CHOISIES *de Chateaubrun* et *Guimond de la Touche*, 1 vol.; — BOSSUET. Discours sur l'histoire Universelle, 2 vol.; idem Oraisons funèbres, 1 vol.; — MONTESQUIEU. Oeuvres Mélées et posthumes, 2 vol.; idem Considération sur les causes de la grandeur des Romains et de leur décadence, 1 vol.; idem Lettres Persannes, 2 vol.; — BOISSY. Oeuvres choissies, 2 vol.; — FLÉCHIER. Oraisons funèbres, 2 vol.; — BOURSAULT. Oeuvres choisies, 2 vol.; — LE SAGE. Oeuvres choisies, 1 vol.; — DESMAHIS. Oeuvres choisies, 1 vol.; — SAURIN. Oeuvres choisies, 1 vol.; — MALHERBE. Poésies, 1 vol.; — MERSAN. Pensées de Nicole, 1 vol.; — SAINT-REAL. Conjuration des Espagnols contre la Republique de Venise, et des Gracques, 1 vol.; — TORQUATO TASSO. Aminta favola Boschereccia, 1 vol.; idem La Gerusalemme liberata, 1 vol.; — CLÉMENT MAROT. Oeuvres choisies, 1 vol.; — CAMPISTRON. Oeuvres choisies, 1 vol.

Bij Bovengemelden is van de Pers gekomen:

ALMANAK

DER

KONINKLIJKE MILITAIRE AKADEMIE,

Derde Jaargang, 1840. Prijs . . . . . . f 0,90.
Dito met Plaat, voorstellende de K. M. Akademie . . . - 1,20.

Van de beide vorige Jaargangen, zijn nog exemplaren à 90 Cent te bekomen.

TE BREDA, bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers